

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ.

CARRER DEL ARCH DEL TEATRO.
ENTRE LES NÚM. 21 Y 23.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.

LLIBRERIA ESPANYOLA

DE

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Ample, 26, y Rambla del Mitj. 20

BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA.

Al mes 4 rals.

FORA DE BARCELONA.

Trimestre 12 rals.

SURTIRÀ UN COP CADA SEMANA.

(SI DÉU VOL.)

LA SUSCRIPCIÓ COMENSA SEMPRE

LO 1.er DE CADA MES.

UN TROS DE PAPER.

LOS GANDULS.

Dolce far niente
Loc. italiana.

No sé quin acudit me ha vingut de posar un epígrafe italià à un article en què m' proposo pintar la numerosa família de los ganduls. Es un capritxo bastant original que un que escriu en Espanya y per Espanya recorri à una llengua estraniera parlant de un asumpto tan espanyol com la *ganduleria*. Ja m' sembla que cahuen sobre UN TROS DE PAPER reclamacions de les 49 províncies que forman la nostre mare patria queixantse de que tracto de usurparlohi la reputació que ab tanta justicia tenen adquirida de ser la terra clàssica dels vagos y ganduls. Ja m' sembla que fent un esfors de activitat, que sols pot inspirar la indignació, me presentan planos de las dotze ó catorze milions de hectàrees de terrenos herms que tenim en la Península, y si això no es prou me fan veurer la interminable llista de empleats actius y passius y la estadística espanyola, la mes rica en gent sense ofici ni benefici y en pobres de somnitat.

Reconeix lo meu error y 'n demano perdó de tot cor: comprench que lo que he fet està tan fora de lloc com si un xino vingués à comprar té à l' Hospitalet, ó com si un que volgués fumar bons cigarros anés à comprarlos al esbanch.

La numerosa y tranquila tribu dels ganduls, se pot dividir en tres grans famílies ó grups:

GANDULS PER TEMPERAMENT.

GANDULS RICHES.

GANDULS POBRES.

La primer familia, ó sian los ganduls per temperament, son, à lo meu modo de entendrer los que tenen mes disseny, pues que la naturaleza los hi ha donat una predisposició tan especial per la ganduleria que obrant sobre de ells de una manera fatal y absoluta los imposibilita per tota classe de ocupació, y sobre tot per aquellas que demandan moviment y activitat. Dominats per lo temperament linfàtic, son per lo regular de moltes carns, pero fluxas y de mal color; son pesats en sos moviments, quan caminan ho fan glontxantse y ab tanta pausa que sembla que van à buscar

alguna mala notícia. De aqueixas personas no s' en pot esperar res. Tal vegada aurian demostrat talent si l'haguessin cultivat, pot ser se los hi auria trobat un cor si no haguessin tingut paresa de eexecutar alguna bona acció, pero lo seu temperament los abruma com una planxa de plom, y no son mes que lo que poden ser: la negació mes completa y absoluta de totes las coses. Han vingut al mon per espatriar un número considerable de mallas de sillons y de sofás, y cumplenix aquesta missió ab tota conciencia y bon zel.

Los GANDULS RICHES, com ja ho indica lo seu nom, son aquells que may han fet res de profit escusantse ab las consideracions de que ja trevallaren los seus pares per ells, que no han de menester, bé serien tontos de amohinarse etc. etc. Semblants ideas, sostingudas y fomentadas per los seus aduladors y paràsits, sequit inseparable de los ganduls riches, comensan per ferlos aburrir tota classe de ocupació seria ó productiva, y com la costum es una segona naturalesa, acaban per ser uns homens inútils los que tal vegada aurian sigut homens de mérit y de profit si haguessen nascut en altre esfera.

Lo gandul rich retira tart per peresa de anarsen à casa, y ab mes motiu se lleva molt tart perque li dol deixar lo llit. May sap la hora que és, y no es perque no tinga un bon rellotje, sino perque sempre té paresa de donarli corda.

Gasta un dineral per roba y sempre vá mal vestit perque ni los esforços del sastre ni los dels seus criats, bastan per dissimular la seva deixadés; generalment porta tota la barba.

Com reconeix la seva nulitat, procura rebaixar lo mérit dels demés per lo que ja té algunas fórmulas adoptadas: si s' parla de literatura, diu que ara ja son més los que escriuen que los que llegeixen; si s' fa menció de algun subiecte que ha vist los seus treballs premiats ab alguna medalla ó condecoració, diu que avui dia la verdadera distinció es no tenirne cap. Per últim, li diuen que vagí à votar à lo diputat A ó B. que es l' home de millors idees y lo que mes convé à les necessitats del pais; contesta que la política es una mentida y que tots son uns.

Lo gandul rich passa la seva vida entregat à satisfaccions y gustos fàcils que à n' ell mateix lo fastiguejan al cap de poch temps. Si ha tingut prous bens de fortuna per evitar la ruina que inevitablement ha de portarli lo seu

descuit y peresa, se trova en la flor de la edat que ja no hi ha res que li fassi la vida agradable. Com no ha fet cap obra útil, ni bona, no sent la satisfacció que això produueix y se veu sol y aislat en lo temps en que lo cor nessecita apoyarse ab algú que l' comprengui y l' consoli, y la seva vista no descansa sobre cap persona que l' estimi ni l' respecti. Allavors compren, quant ja no hi es à temps, que la ganduleria, que es un dels efectes del egoisme, es un'arma de que ha sigut ell la primera víctima.

Los *ganduls pobres* son la classe de ganduls que menos compasió deuen inspirar à ningú perque no tenen cap disseny, y es la classe que desgraciadament mes abunda y causa mes danys. Lo gandul d'aqueixa classe quant es xicot, ja comensa à demostrar la seva fatal inclinació. Generalment sempre vá à estudi acompañat per la seva mare que li porta arrossegant, ó per lo seu pare que li acompaña y cops de correja. Es inútil dir que va sempre ab la cara bruta, y ab los llibres esquintats y del color de la cara. Quant los seus pares no l' hi poden acompanyar, de segur que fa campana, y no creyeu que lo temps que havia de passar en lo estudi lo dediqui à divertirse jugant à balles ó agafant papallones pel camp, això fora indigno d' ell, passa l' temps ajegut sobre la sorra de la platxa ó assentat en los claustros de la Catedral mirantse l' surtidor.

Cansát al fi de rebrer pallissas del pare y del mestre, declara formalment que no vol estudiar, perque diu que no hi té disposició, y com los seus pares no son caps marquesos, vullgas no vullgas ha de posarse de aprenent per un ofici.

En lo termini de tres anys ha probat quatre oficis y cap li prova. Lo de sabater no l' vol perquè sempre han de estar assentats, lo de fuster perque han de estar drets, lo de manyá perque s' espalla de pit y lo de rellotjer perquè la vista se l' hi fa mal bé. En aquest entremetj mor lo seu pare, y ja tenim à l' home ab la independència que desitja. Com sap per experiència que entre lo que s' en diu lo poble no hi tenen la vida los ganduls, se compra un vestit de senyor y comensa à barrejarse en los cafès y billars ab los senyorets de bonas famílies que li soportan ls seus vics i hasta lo mantenen, à truco de que los divorceixi ab algunes gracies, que may faltan à los ganduls, com son fer jochs de mans, imitar lo cant de alguns aucells, fer lo cunill y lo cap de negre en la paret ab la sombra de las mans, fer

alguna carambola difícil ó recitar xascarrillos de aquells que se atribueixen á Quevedo.

Una de les coses notables que té aquest tipus es què per mantenir-se de aqueixa manera necessita passar mes mals de caps y trevallar mes que si's dediqués á una ocupació que li daria prou per cubrir les seves necessitats.

Lo que més domina en lo seu caràcter es la inconstància, en termes, que n' hi ha alguns que, per exemple, se dedican á fer sabres de fusta per las criatures, ó gàvias per posarhi grills y si un dia trovessin algú que los hi proposés que fessin eixas coses pagant, se lo-mirarian ab ulls de compassió y li dirian que això no mes ho feyan per *divertiment*, bastan aquesta sola proposició per ferlos aburrir aqueell teval. Un n' he conegut jo que anava tots los días sens falta á casa de un senyor vell y curt de vista á llegir li la *Corona* á la hora de dinar, y en recompensa lo conviudaba algunas vegadas á la seva taula. Compadescut de la seva mala posició, va proposar á lo gandul que hi anés tots los días á les dos y, en canvi de llegir lo periòdich y alguna que altra carta que rebia, tindria tots los días lo dinar segur. Desde aquell dia ja no hi va tornar mes: va dir que no volia estar subiecte.

Com á l'últim tothom se cansa de ser explotat per aquests paràsits, han de buscar un medi ó altre de viure: alguns aprofitantse de la disposició que tenen per fer jochs de mans, se dedican á ser jugadors y algunos n' he vist que al cap de poch temps portan grossa cadena de rellotje y anells y agullas de brillants; altres se ocupan en fer passar moneda falsa. Lo si de tots aquests es igual; son los encarregats de omplir los hospitals y los presidis.

Los que han nascut ab bons instins y no tenen altre defecte que la gauduleria, prenen altre rumbo. Quant ja estan convensuts de que no hi ha cap ximple que vulga ajudar á mantenirlos, buscan alguna criada vella y econòmica y ab los ahorros que ella ha fet plantan una barraca en las afors, y allí fan vendre á la seva dona aiguardent y bonyols de bacallà, mentres ells se estan assentats en lo banch de la porta fumant lo cigarret y donant conversa á los parroquians. Los que no han pogut trobar una vella ab diners, buscan una jove guapeta y pobre. Aquests acaban per ser *guarda-paseos* ó municipials.

Los tres grups en que havem dividit la tribu dels ganduls tenen una circumstància aplicable á tots: generalment son perjudicials, poquíssimes vegadas útils, y sempre enfadosos. Podriam estendre molt mes; pero las dimensions de la nostra publicació no ho permeten y per altre part, qui vulga estudiar ab perfecció aqueix tipus no té mes que escullir y copiar del natural. Entre deu espanyols n' agafa sis, y tindrà mitja dotzena de models. Referintnos á la nostra localitat, afortunadament la que menos se distingeix per això en Espanya, citaré los punts en que á totes horas s' hi trovan ganduls de pura rassa. En primer lloc descolla la Rambla, puesto en que es tant segur trobarhi ganduls com inglesos á Londres. Per un regular se passejan de dos en dos com los guardias civils, caminan ab molta pau y ab las mans agafades á detràs; miran ab molta atenció los rótuls de las botigas, se enteran minuciosament de la crescuda que han fet los arbres y rarament se dirigeixen la paraula. Com per la Rambla hi passa tanta gent, los serveix de punt de parada per trobar algun pròxim que los hi pagui l' gasto del dia. La muralla de mar també es un bon centro. A totes horas hi ha allí una munió de ganduls que passan las horas mortas ab la mà posada devant dels ulls com una pantalla, molt ocupats en averiguar si lo barco que s' veu en alta mar es una fragata ó una goleta, y cuant lo barco ha desaparecut, s' entretenen mirant á los pescadors de muscos, ó á los senyors que fan nadar á los seus gòssos. Tampoch se té de desperdiciar per lo nostre objecte, lo jardí del General. Allò es un museo en que hi tenen representació totes las classes de ganduls. Sentats en los banchs de pedra fuman lo cigarret, fan figures á la sorra ab la birola del bastó, y axis passan llargues estonias, en lo estiu prenen la fresca y en lo hivern prenen lo sol.

Hem acabat lo nostre retrato ben tranquil·lis per lo seu resultat: sabem de positiu que lo seu original no reclamarà pas, perque may llegeix *Un tros de paper*. En primer lloc, entre ls ganduls n' hi han molts que no saben lleigir, entre ls que n' saben, pochs comprenen lo que lleigeixen, y entre ls que ho comprendrien no n' hi ha cap que lleixi may.

SISTACHS.

LOS GEGANTS!!

[Jo no só'l Trovador de la hermosura!]

*[Tenors de cent mil franchs, de gloria y fama,
Plegau velas, que 'm poso jo á cantar!...
[De vostres llòrs vull arrencá una rama,
y coronas per gorra 'm vull plantar!..]*

Tant sols mon cant pel món tothom entoni, com ho feyan avans ab l' *[Ay mamá!]*
Tant sols ma veu d' aquí á Tot Sans ressoni, mes que 'm diguin que això es massa cridá!..

No vull ara cantá alló de *Chila*, ni 'ls combats d' en Cabrera ab un anglés, ni si hi ha hagut terremotos á Manila, ni de reixas en dins, que no estich près.

No vull cantar dels temps de la vellura los fets, que cada un valia un ral... del rossinyol la xerrameca pura... ni vull penas cantar, puig re 'm fa mal.

Ni m' apar bé cantar una americana, ni 'ls amors de ma criada ab un forné... Ni de cantar tampoch me dá la gana, l' himne d' en Garibaldi, que no l' sé.

*[Que canti l' hortelá camps y verdura!...
[Que canti'l fandiller ninas y amants!...
[Jo no só'l trovador de la hermosura,
que jo 'n só'l trovador de LOS GEGANTS!]*

Jo en mos cants, de lo gran sols me recordo de lo de bullo y pes... que occupi lloch!... Jo canto la ballena... el *nino gordo*... carromatos... vagons... castells de foch!...

Dexaume, donchs, que trempí lo salteri, pera cantar uns goigs á LOS GEGANTS... y vingan jochs florals, ab son sanderi, en sos cants á cantar coses mes grans!

*[Gegants sols han cantat los grans poetas,
que sols caben gegants en los seus cors!...
Y l' nunci de la fama, ab sus trompetas
dels gegants ha cantat glorias y horrors!...]*

Gegants feya de guix lo gran Fidias... Gegants cantava Ovidi, près y sol... Per ells gratá sa lira Jeremias... Per ells cantá Virgili molt y molt!...

*[Gegants eran los deus que ans adoravan...
y si per darlos crit això no es prou,
gegan era també, lo que ensenyavan,
al entrar, á ma dreta, al carrer nou!...]*

*[Gegant era San Pau, y l' cel lo crida...
Gegant era dels grossos Goliat...
Gegants son los dels quentos dé la dida...
Gegant es lo GEGANT DE LA CIUTAT!]*

*[Corremhi doncas tots, que n' es la diada
de veurer los gegants!... no estiguem frets!...
Correm, que per quant fassin la passada,
jo tinch tot un caixó de paperets!...]*

De lluny tothom los sent... tothom s'hi embauca, y 's balla ja, sentintlos sols vení... Tothom los hi vol bé... fins á nel auca no 'ls hi passa al devant cap redoli!...

Per ells mostras n' fan de goig y festa, la cándida canalla, ajuntaments, camàlichs, los que cridan la ginesta, y l' que viu en punt centrich y 's parents.

Per ço jo que en mos cants sols me recordo de cosas que fan nosa y son mol grans; avuy deixo ballena y *nino gordo*, pera cantar uns goigs á LOS GEGANTS.

Tan sols doncas mon cant tothom entoni como si fós algun coro d' en Clavé... Tan sols ma veu d' aquí á Tot Sans ressoni, mes que 'm treguin per nom *lo baladre*.

*[Que canti l' hortelá per la verdura,
que canti'l fandiller ninas y amants!...
[Jo no só'l trovador de la hermosura,
que jo 'n só'l trovador de LOS GEGANTS!..]*

JOSEPH SERRA.

UN TROS DE PAPER estava determinat á donar aquesta setmana á sos estimats lectors, la sua opinió respecte la Exposició de pinturas y la de animals, y si no ho ha fet ha sigut perquè per lo que toca á la primera, com no es del seu ram y ha sentit tantes opinions contradictorias, vol esperar un poch mes á fi de poder formar una opinió ben sentada y justa com té per costum en totes las cosas, y respecte á la de animals, té por que la mitat dels lectors no l' entendrian per la senzilla rahó de que no 'ls té acostumats á lo llenguatge de las bestias. No faltan periòdichs á Barcelona que de aquest ram ne saben la prima.

Dos inglesos passavan en direcció contraria per una acera, y cap dels dos volí cedir lo pas. En vista d' això, un de ells se va assentar á terra com volent dir: —Ja 'n tens per rato! Lo altre que veu aquella acció, fá lo mateix, y per postres se trau lo *Times* de la butxaca y se posa á llegar ab molta catxassa. Lo qui se havia asentat primer se l' mira ab atenció y li diu ab molts modos:

—Quant hagi acabat, qué fará 'l favor de deixarmel?

—Deu lo guar!... no es aquí que reben los recados per las burras de la llet?

—Si senyor...

—Donchs farán lo favor de portarla al carrer de'n Llasichs, número tretze... truquin tres pichs...

—Si, pero demá mateix no pot ser... té d' esperar-se alguns dies, perque ara tenim totes las burras en la exposició de la Esplanada.

HIMNE

A LAS EXPOSICIONS

À LA DE PINTURA.

Temple del art, ahont degué en eix dia lluhir la inspiració;
que no tens cap motiu per l' alegria
això prou que ho sé jo.
Pero apren la ensenyansa que la historia
te dona avuy en sech,
y no vulguis mai mes robar la gloria
del pernil y l' *biff-tech!*...

À LA DELS ANIMALS.

Lo temps es vostre, á fé, lo temps es vostre
lo temps es de bramar....
Goseu ho á *tutiplé*, quant vingui 'l nostre
ja 'ns deurán avisar:
Que pinta, donchs qui vulgui! palla y foral
garrofas y segon!
de ser tocino ó bou no men veig l' hora,
¡Viva 'l progrés del mon!

Lo SARRACENO.

Lit. Sabatelle.

una exposició dintre de la Exposició.

UN BON VIVÀN.

No só guapo ni lleig, ni alt ni baix, pero això me es completament indiferent: tinch bona salut que es lo principal. No dono cap importància à la hermosura y la bona forma de las faccions me té sense cuidado: no se m' en dona res que los meus ulls sigan negres, blaues ó castanyos, grossos ó petits, mentres tinga bona vista no nessecito res mes. ¿Qué m' importa que lo meu nas siga xato per complete de ser grech ó romá? lo que jo vull es que m' fassi sentir bé la olor de la rosa y la vainilla. Si tinch la boca grossa, aixis meno ab mes comoditat; si só calvo, ménos feyna à pentinarme; si lo meu ventre es gros, aixis tinch un punt ahont fer descansar las mans.

Com tinch lo suficient per viurer, no he volgut cap ofici ni cap empleo, só amo de mi mateix y sempre faig lo que m' dona la gana. No m' entristeixo ni me admiró per res, porque may he contat ab res, pero en cambi rich molt sovint porque sé aprofitarme de tot. Menjo quan tinch gana, bech quan tinch set y pahieixo bé.

Sempre fuijo de las personas enfadosas, y procuro estar al costat de las que m' agradan. Procuro estudiar lo génit de la gent ab qui m' tracto, per no renyirhi may. Si alguna vegada he estat á punt de pleitejar ab algú, he preferit una mala composició à una bona sentencia.

Quan parlan mal de algú no m' hi fico, may m' encargo de donar malas notícias ni de arreglar casaments; no demano res á ningú porque no m' donguin xasco, pero prench lo que me ofereixen de bona voluntat per no agraviar á ningú. No faig may projectes porque no m' surtin errats, pero aprofito la ocasió quan se m' presenta de una manera favorable.

Dihuen que las donas son falsas, dolentes, gelosas... Jo crech que tot això es mentida: per mi totas son francas, bonas, angelicals. Quan estich fora del costat de la meva núvia may passo cuidado per lo que deu fer; mentres que m' rebia bé quan hí vaig, no demano res mes. May reparo si té los dits bruts de tinta, ni si mira l'rellotje ni al balcó ab molt interès; no faig cas de si se troba embolicada per responder, de si la alegria que té es singida: jura que m'

estima y jo m' en guarderé prou de duptaro; vé un dia en que la trovo ab un rival, allavors me despedeixo de ella y busco per un altre costat. Tineh un fondo de filosofia que no m' permet amohinarme per tan poca cosa.

Los uns me dihuen que só bestia, los altres que tinch talent. Los uns critican la meva poca pena y los altres la envejan. Algunas senyoras dihuen que só insensible, que no tinch amor propi, molta gent creu que só un home original: jo trovo que só felis, y crech que es lo principal. Dihuen que ab lo temps tindré mes judici, jo crech que ja n' tinch prou. Ademés, que no sé la edat que tinch, ja s'ha molt temps que no conto ls anys, solament me ocupo en emplearlos bé. ¿Qué se m' en dona lo viurer deu anys mes ó menos, con tal de que ls anys que visqui los passi á gust? Hi ha molts homes que vihuen cent anys y no n' han viscut un sol de bé en tota sa vida; encara que jo no n' visqui mes que quaranta n' auré tret mes profit que ells.

REFLEXIONS DÉ UN SOLTER ESCAMAT.

I.

Lo amor es un pagaré
que del matrimoni es plasso;
¡dixós qui ab mitjas escusas
pot fer suspensió de pagos!

II.

Las solteras y 'ls solters
pleitejan á totas horas,
y aquell que 's casa ha perdot
lo plet y ademés las costas.

III.

La soltera sense dot
que ab molt lujo va vestida,
semebla un globo reventat
que no té para-caidas.

IV.

Lo govern vā prohibir
casarse á los oficials;
sempre lo govern de Espanya
protegeix als militars.

V.

Al veurer, un foraster;
la grossa *cua* del Banch,
va creurer que repartian
llissencies per descasar.

VI.

Los tullits tenen un Caldas,
los tisichs un Panticosa;
los casats no tenen més
que 'l veneno y la pistola.

SISTACHS.

Lo tenor Villani se va *tallar* material y moralment mèntr representaba la *Gemma di Vergi* lo divendres passat.

Home, senyor Villani, perdoni que le hi digui; pero si lo seu tocayo y compatriota Garibaldi, conta ab gaires socios com vosté, ja pot ben dir que alló de anar á Venecia, si ho té al cap se ho haurá de posar als peus.

Lo senyor Villani se pot ben bé alabar de haberse guanyat en la nit del divendres la plasa de *seté brau del Liceo*. ¡Alante! ¡ja ho sap! quant se li acabi la veu ja te destino segur.

—Desenganyis senyor Onofre, aixó de la exposició del bestià es com totes las cosas. Tot son compares y comares; habian de premiar al porch den Pau y han premiat á ne 'l den Jaume.

—Així si qu' es una bona *porcada*.

—¿Que tal es aixó del matrimoni? preguntaba un soltero escarransit á un amich seu casat de poch.

—Jo 't diré; li contestá, los primers quinze dias, la vritat, se passan bastant malament; pero despres, ¡oh! despres, es cosa de pegarsehi un tiro.

Mèntr la exposició del bestià ha estat constantment plena de gent, la exposició de pinturas ha estat constantment deserta.

Donchs *ç*y alló que deyan que Barcelona era tant *artística*...?

Varios *caballs pares* han pegat una cossa als deixebles de Velazquez y de Murillo.

Aqueix triunfo de la naturalesa sobre lo art ja 'l temiam previst. ¡Que 's pensan que som poch vius?

UN TROS DE PAPER.

¿No han reparat una cosa en la exposició dels animals? Allí hi ha caballs pares, caballs fills y hasta caballs germans. L' únic que no hem vist han sigut caballs sogres. ¡Quina felicitat! ¡Saben que mes de quatre pagarián alguna cosa per poder ser caballs?

A la exposició del bestià le hi han fet un lancat de creixensa: á mes dels animals de dins, casi hi haurian cabut tots los irracionals de fora.

EPÍGRAMAS.

La Paula diu d' en Canut,
que no es home de paraula;
y ab això no ment la Paula
puig lo tal subjecte es mut.

—Tinch una dona indecent
que 'm falta, deya un manobra.
—Donchs per co precisament
la meba, digué 'n Climent,
me falta, sempre 'm *sobra*.

—Vol un marit, la Constansa,
de gran carrera, Pascual.
—Donchs no perdo la esperansa
que soch, noya, un majoral
de la *carrera* de Fransa.

L' INGLÉS.

—No 'm parli de esposicions
de pinturas ni animals...
¡Jo sí, que ab aquestas quiebras,
los diners tinch *esposats*!

SISTACHS.

Diu que fou *consegüent* sempre
lo cosí den Baldomero
y es cert puig tota la vida
que mama del *presupuestol*...

LO SARRACENO.

Problema: ¿Qui ha obrat millor? Lo individuo del jurat de la Exposició de pinturas que al ferseli una reclamació per un dels expositors, contestá á *sanchs frèdes*: que «encara gracies que le hi haguessin atmés lo seu quadro!» ó be lo pintor que á *sanchs calents* va esquinsar de dalt á baixa la sua obra?

La solució la trobarán en lo criteri de cada cual.

Per indisposició del tenor Morini, lo dijous per la tarde en lo Liceo, se encarregá de desempenyar la part de Vasco de Gama de *L' Africana* lo senyor Setragni.

Figurintse si va fer be lo *Vasco de Goma*, que sent Diumenge á la tarde y estant tot plé de criatures, tothom hi va riurer per las butxacás.

—Sap que á Barcelona hi bá en la actualitat molts exposicions.

—Home no men parli, si jo crech que arribarem á no poguer anar pels carrers.

Fabuletas.

Se casá 'n Manelet tant sénz pensarhi
Que feu un casament estrafalari
Y la fi del consorci
Va ser molt mala vida y lo divorci.
Lo seu germá, escamat,
Ans de casarse tant si ha pensat,
Que ha mort als xeixanta anys ab la assistencia
De una criada lladre y sens conciencia.
Creume lector, en casos espinosos,
Han sigut los extrems sempre viciosos.

SISTACHS.

Sortin de la presó un cert feligrés,
dins de la Catedral robá á un pagès;
y al portarlo altre cop á la presó
diu que així se esclamaba 'l bon minyó:
Per l' home desgraciat
Fins anar á la Iglesia es castigat!...

Lo SARRACENO.

Quant veig tanta gent reunida aprop de aquells caballs padres tan faréstechs, que hi ha en la Esposició, no sé qui está mes *esposat*, si 'l caball ó 'ls miradors.

Visitant la esposició de bestias, se van trobar dos casadors.

—Hola, noy, digué l' un, que no has portat lo teu gós?
—Ca!.. ca!.. si me li daban la medalla no 'm tromparian poch!...

—Perqué?

—Home si ara en veyent un gos qualsevol las llebras ja s' espavilan... ves que farian quant ne vejessen que se 'ls ne acosta un de premiat...

Un atvocat vell va entregar á lo seu fill, que acabava de passarre doctor en lleys, tots los plets que tenia de los seus clients perque los seguís, mentres ell se entregaba á lo descans que la seva edat esigia. Al cap de un mes, lo fill li digué molt orgullós:

—¿Sab, pare, aquell plet sobre heretament que feya vint anys que vosté 'l defensava? Donchs jo l' he guanyat en un mes.

—¡Bèstia! —li contestá son pare.— Solament els sabut menjar per espay de un mes de un plet del que jo vaig menjar tant temps!

XARADA.

La primera es dignitat
y no pas de las mes baixas,
y correm un temps que dos
se sent molt pocas vegadas.
Una y dos, si hé que poch
ó molt castellanizada,
es de moda en temps de cólera
y també en temps de bullanga.
Una y tres es vegetal
que don' fruita delicada,
y de *tot* no ho serás may,
lector, no 'n tingas cap ansia.

Solució á la endevinalla.

SABATA.

Solució á la xarada anterior.

VI-LA-SAR.

Solució al geroglífich anterior.

La vila de la xarada es vila que molt m' agrada.

GEROGLIFICH.

La solució 's dará en lo número que vé.

Ara dissimulin.

E. R.—Casimiro Miralles.

Barcelona. Impremta de Lluís Tasso carrer del Arch del Teatre,
entre 'ls núms. 21 y 23.

SUPLEMENT

A

UN TROS DE PAPEL

EXPOSICIONS

PER

BONAVENTURA GATELL.

¡Exposició de pinturas!
 ¡Qué diu home? ¡m' deixa blau!
 Ara vegi, miri 'ls sabis!
 Que s' ho portaban callat!
 Va, va ¡no m' ho farán creurer!
 Es que 'm volen enganyar!
 Si ara ni per medecina
 S' en troban de *bellas arts*!
 Las arts ara si son *vellas*
 Son *vellas* per lo vulgars.
 Aquí té l' art de la ploma;
 ¿Qué s' creu que 'n té pochs ja de anys?
 Be, vaja, si tant m' ho dihuent!
 Pero ¿qui 'ls haurà enganyat?
 Si avuy dia aixó no es nou!
 Si tots ho estém de *exposats*!
 Si hem arribat en un temps
 Que un home no pot dà un pas
 Sens trobar perills á grossas
 Y grossas de perillans!
 Si un te avuy un ral s' exposa
 A no tenirlo demá;
 Y si no 'l té ¡vaya un quadro
 Per la *exposició* de fam!
 Si un es amo de una casa
 S' exposa á trobá estadants,
 Que 'l lloguer paguin á empentas,
 O que no li paguin may.
 A tenir procuradors
 Y goteras y censals
 A que li digui 'l Gobern
 Tant ne vull, tant m' en darás.
 A que manin comunistas
 Y n' hi prenguin la mitat,
 A que li robin un dia
 La canonada del gas,
 Y tots los poms de la escala
 Y las cordas del terrat.
 A que tirin quatre bombas
 Y despres de tans afanys
 Se trobi quant menos pensi
 Ab lo terrat á peu-pla.
 Ara no 'ls en dich pas res
 Quant un home es estadant
 No te ni la esperanza
 Que 'l puguin bombejar.
 Un te billets es de planya
 La n' tindrà de mals de cap!...
 Val mes teni una cadira!
 De teni un billet de banch.
 Un vinguin pas ab paper

Ja no 'n vull ni de fumar.
 Perque fa patir del pit
 Casi tant com lo de Estat.
 Si un té dona ¡quins apuros
 Per ser l' únic ocupant!
 ¡Com tothom vol aná á mitjas!
 ¡Que n' ha fet Proudhom de mal!
 Si un s'en va á viure á l'*ensanche*
 Y retira massa tart,
 Si conta 'l que 's fa dels lladres
 Li costa mes que á ciutat
 Y no hiá gaire la vida
 Ayuy á ser lladre, ¡ca!
 Ja m' ho sabrán dir si ho proban
 Ja cal que hi posin lo cap.
 Avans era un gust, un lladre
 Sense exposar capital
 Lo qu' es á rellotje diari
 Vaja hi podia contar.
 ¡Pero ara si ningú 'n porta!
 Si á cada pas sentirán,
 Que l' un lo té á treurer tacas
 Y á l' altra se li ha parat
 Y com tothom du *revolver*,
 Y l' ofici s' ha estés tant.
 Un lladre de be s' exposa
 Ab molta facilitat
 A troba una onza de plom
 Ahont buscaba quatre rals,
 O á que li surti algun *còlega*
 Mes llest, que 'l guanyi per ma.
 Vamos, es un camp perdut.
 Lo temps està mal, molt mal
 Y 'l mont es sensa cap duple
 Una *exposició* constant.
 Donchs per si no n' hi hagués prou,
 Ve una Acadèmia formal
 Y diu: ¡alto: part hi vu!
 ¡Exposem las *bellas arts*!
 Y ve l' home plé de enveja
 Y diu: ¡senyors animals!
 ¡Que se las papan calentas!
 ¡Vaja, vaja á se *exposats*!
 Ho sap *Corpus, Corpus Cristi*
 S' enfada y diu: endavant
 Jo congregaré á las noyas
 De la ciutat y del camp,
 Y á veurer qui podrá més
 Y qui milló exposarà.
 Y com las noyas son donas
 Y las donas poden tant

Y ab poca empenta s' exposan
 A exposá á la humanitat;
 Vinga cinteta d' aquí,
 Y vinga adorno de allá
 Y adios sabis y adios burros
 Ja podeu filosofar,
 Estudiant la conveniencia
 De una vida fraternal
 ¿De qué hos han servit los llibres
 Y 'l posar los cabells blancks
 Y l' exposá á la vergonya
 Quatre quadros vergonyants?
 ¿De que os ha servit la estampa?
 ¿Què n' heu tret de recordar
 Aquells *beef-takes* en projecte
 Aquells motllos de ous ferrats
 Y la crema en esperanza
 Y l' entrant del dijous gras?
 Si una dotzena de noyas
 Ab lo vestit escolat,
 Com la criada de Santana
 A tots hos han fet quedar.
 Ellas s' han endut la palma
 ¡Ellas! ¡lo sexo mes flach!
 ¡D' elllas es la *exposició*:
 Canteu, ja podeu cantar!
 Pero com en aixó passa
 Lo que en tot passá ara ja
 Que no hi val sino l' *influjo*
 Y lo vil pastejejar;
 No 'm citareu cap morena
 De las que s' han *exposat*
 Que s' en hagi endut un premi
 ¡Ni un premi de quinze rals!
 ¡Oh sigle, sigle dinou!
 ¡Ja has caigut en bonas mans!
 Després de inventá telégrafo
 Carril y l' colls escotats
 Me sembla que si aixo dura
 Prou te veuré ana á captar
 ¡Pobre sigle! ¡pobre sigle!
 ¡Quina llàstima que 'm fas!

Ara dissimulin.

E. R.—Casimiro Miralles.

